

(Verschenen in: Ad van Nieuwpoort, Rochus Zuurmond, De beproeving, over de nieuwe Bijbelvertaling, Kampen 2005)

Met de NBV naar Vezelay

De NBV wil bijdragen aan de kennis van onze beschaving, zo lezen wij in het promotiemateriaal. Zonder de bijbel snappen wij immers niets van onze cultuur. En zo gaan we met de NBV in de hand eens de middeleeuwse kapitelen van de ...kerk in Vezelay bekijken. We staan stil bij het beeld van de oude Abraham met Lazarus aan zijn hart of zoals verderop in de gelijkenis van de rijke man en de arme Lazarus te lezen staat: aan zijn zijde. Maar wat schertst onze verbazing? We zien daar Lazarus zitten tussen de benen van Abraham. Onmiskkenbaar een andere plaats dan aan zijn hart en zijn zijde. Hij zit, als we goed kijken, in zijn *schoot*. We lezen het nog eens na. "Lazarus werd door de engelen weggedragen om aan Abrahams hart te rusten". Het staat er echt. Dan toch maar weer de Griekse tekst erbij. *Kolpon* staat er in het Grieks. Lazarus wordt weggedragen naar de *schoot* van Abraham en de rijke ziet hem uiteindelijk Abraham van verre (dat is iets anders dan: in de verte) en Lazarus in zijn *schoot*. Lukas kent de bijbel beter dan zijn vertalers, zo blijkt. In Genesis 16:5 heeft hij over die schoot van Abraham (ook in de LXX) gelezen. Dit vinden we overigens ook in de NBV niet meer terug. We horen in de SV hoe Sarai tegen Abraham zegt: "Ik heb mijn dienstmaagd in uw schoot gegeven". Heel pikant. Te pikant voor de NBV? "Ik heb je mijn slavin ter beschikking gesteld", zo vertalen zij. Die schoot heeft echter een diepe zin. Lazarus wordt geschetst als een zoon van Abraham (zie Gal. 3:7). Die schoot is de bron van alle menselijkheid, het ware gebeuren gaat van daar uit en keert daarheen terug. Het hangt samen met de geboorte van de zoon des mensen. Die bestemming van Lazarus, zegt dus ook iets over zijn oorsprong. Daar sta je dan met je cultuurbijbel!

In de inleiding op het evangelie naar Lukas schrijven de vertalers: "... een belangrijk thema (van dit evangelie) is de ethiek: rijken worden keer op keer gemaand iets tegen armoede te doen". Ze hadden er goed aan gedaan deze gelijkenis eens goed te lezen. In dit sleutelverhaal is het immers de arme Lazarus die 'iets' te doen krijgt tegen de armoedige rijkdom van de rijke, hem ten goede!

Ad van Nieuwpoort